

Kšicová, Danuše

Obrazové přílohy

In: Kšicová, Danuše. *Secese : slovo a tvar*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1998, pp. 298-309

ISBN 8021019700

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/122967>

Access Date: 26. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Obrazové přílohy

Barevné

III. kapitola.

I. Gustav Klimt, Franz Matsch, Ernst Klimt, *Apotheóza básnického umění*. 1885. Divadelní opona, Divadlo Vítězslava Nezvala v Karlových Varech. Detail zobrazující básníka a tři Múzy: v horní části uprostřed je **Thália**, patronka komedie a pastorální poezie, vlevo **Euterpé**, Múza hudby a lyriky, opírající se o píšťaly dud, vpravo **Terpsichoré**, patronka tance, stojící zády k hledišti a třímající v levé ruce tamburínu. Foto F. Padevět, M. Křížek, N. Mašková.

II. Viktor Vasněcov, Skica dekorace k 1. jednání opery Rimského-Korsakova *Sněhurka. Vesnice Berendějevka*. 1885, papír na kartonu, kvaš, akvarel, tužka, běloba, zlato. 26,5 x 16,2 cm. Treťjakovská galerie, inv. č. 1054. Foto autorka.

III. Viktor Vasněcov, Skica dekorace ke 2. jednání opery Rimského-Korsakova *Sněhurka. Komnata cara Berenděje*. Papír na kartonu, kvaš, akvarel, tužka, zlato. 35,5 x 48,8 cm. Vlevo dole podpis Viktor Vasněcov, 3. srpna 1885. Treťjakovská galerie, inv. č. 1055. Foto autorka.

IV. Ivan Bilibin, *Vesnice Berendějevka*. Skica dekorace k 1. jednání opery Rimského-Korsakova *Sněhurka*. Premiéra opery se konala v pražském Národním divadle 29. 3. 1905 v režii R. Poláka a pod taktovou K. Kovařovice. Akvarel s výraznou kresbou kontury perem 44,5 x 55,5 cm. Archiv divadelního oddělení Národního muzea v Praze. Získáno koupí 12. 6. 1960. Inv. č. D 130. Foto autorka.

V. Ivan Bilibin, *U cara Berenděje*. Skica dekorace ke 2. jednání opery Rimského-Korsakova *Sněhurka*. Signováno Bilibinem r. 1904. Akvarel s výraznou kresbou kontury perem 44,5 x 55,5 cm. Archiv divadelního oddělení Národního muzea v Praze. Inv. č. D 129. Získáno koupí 12. 6. 1960. Foto autorka.

VI. Gustav Klimt, Franz Matsch, Ernst Klimt, *Apotheóza básnického umění*. 1885. Detail vpravo dole, kde tvůrci zobrazili své vlastní podobizny. Hráč na housle je Franz von Matsch, muž hrající na příčnou flétnu Gustav Klimt a nejmladší hráč na mandolínu je Ernst Klimt. Foto F. Padevět, M. Křížek, N. Mašková.

VII. Gustav Klimt, Franz Matsch, Ernst Klimt, *Apotheóza básnického umění*. 1885. Detail vlevo dole, na němž jsou jako čtoucí dívky zobrazy tři sestry bratří Klimtů: Klára, Hermína a Johanna. Foto F. Padevět, M. Křížek, N. Mašková.

VIII. Ivan Bilibin, *Černomor*. Kostýmní návrh čaroděje k operě Michaila Glinky *Ruslan a Ludmila*. Narodnyj dom 1913. Papír, akvarel, tužka. 25 x 34 cm. Divadelní muzeum v Petrohradě, inv. č. 3016/4, OP 13724. Foto autorka.

IX. Ivan Bilibin, *Ludmila*. Kostýmní návrh k operě Michaila Glinky *Ruslan a Ludmila*. Narodnyj dom 1913. Papír, akvarel, tužka. 33,5 x 20,5 cm. Divadelní muzeum v Petrohradě, inv. č. 3016/8, OP 9707. Foto autorka.

X. Ivan Bilibin, *Malý Kitěž na Volze*. Scénický návrh pro 2. dějství opery Rimského - Korsakova *Pověst o neviditelném městě Kitěži a panně Fevronii*, uvedené brněnským Zemským divadlem 8. 11. 1934 v režii V. Gavelly pod taktovkou Zdeňka Chalabaly. Představení mělo 9 repríz. Papír, tempera, 45 x 30 cm. Archiv Národního divadla v Brně. Foto J. Špaček.

XI. Ivan Bilibin, *Paláce a chrámy na skalnatém pobřeží*. Vpravo dub. Scénický návrh pro ostrov Bujan, 3. a 4. jednání opery Rimského-Korsakova *Car Saltán*, inscenace Národního divadla v Praze. Premiéra 18. 6. 1935. Režie Nik. Jevreinov. Signováno a datováno r. 1935. Papír, tempera, 48 x 40 cm. Archiv divadelního oddělení Národního muzea v Praze, inv. č. D 15.862. Foto autorka.

XII. Ivan Bilibin, *Tažení cara Saltána s dělem*. Scénický návrh pro 1. dějství opery *Car Saltán* Rimského-Korsakova, inscenace Národního divadla v Praze. Signováno a datováno r. 1935. Zakoupilo Ministerstvo školství a národní osvěty pro Divadelní muzeum v Praze r. 1935. Papír, tempera, 48 x 40 cm. Archiv divadelního oddělení Národního muzea v Praze, inv. č. D 15.863. Foto autorka.

XIII. Ivan Bilibin, *Paláce a chrámy na přímořské terase*. Carský dvůr v Tmutorakani na mořském pobřeží. Scénický návrh pro 1. a 3. dějství opery *Car Saltán* Rimského-Korsakova, Národní divadlo v Praze. Signováno a datováno r. 1935. Papír, tempera, 48 x 40 cm. Archiv divadelního oddělení Národního muzea v Praze, inv. č. D 15.863. Foto autorka.

XIV. Ivan Bilibin, *Militrisa*. Kostýmní návrh pro inscenaci opery *Car Saltán* v pražském Národním divadle r. 1935. Signováno a datováno r. 1935. Papír, tempera, 36 x 27 cm. Archiv divadelního oddělení Národního muzea v Praze, inv. č. D 15.499. Foto autorka.

XV. Ivan Bilibin, *Car Saltán*. Kostýmní návrh pro inscenaci stejnojmenné opery v pražském Národním divadle r. 1935. Signováno a datováno r. 1935. Papír, tempera, 36 x 27 cm. Archiv divadelního oddělení Národního muzea v Praze, inv. č. D 15.497. Foto autorka.

XVI. Ivan Bilibin, *Koza*. Kostýmní návrh pro inscenaci opery *Car Saltán* Rimského-Korsakova v pražském Národním divadle r. 1935. Signováno a datováno r. 1910-1914. Papír, tempera, 39 x 28 cm. Archiv divadelního oddělení Národního muzea v Praze, inv. č. D 15.510. Foto autorka.

XVII. Lev Bakst, *Eféb*. (Bojótan, rus. *Beotijec*). Návrh kostýmu pro balet N. Čerepnina *Narcis*, Paříž 1911. Papír, akvarel, 40 x 27,5 cm. Divadelní muzeum v Petrohradě, inv. č. KP 7324/326, OP 8873. Foto autorka.

XVIII. Lev Bakst, *Carevna Krása Nesmírná*. (*Nenagljadnaja Krasa*). Návrh kostýmu pro balet Igora Stravinského *Pták ohnivák*, Paříž, Velká opera 1910. Papír na kartonu, akvarel, tužka, bronz. Divadelní muzeum v Petrohradě, označeno Max Fokine (patřilo do jeho sbírky). Signováno tužkou. Inv. č. KP 7324/365, OP 8890. Foto autorka.

XIX. Lev Bakst, *Bojótan*. Muž tančící na špičkách. Oděn v krátké modré tunice s barevnými koly, širokém konusovém klobouku. Ve zvednutých rukou drží vlající modrý vzorovaný závoj. Návrh kostýmu pro balet N. Čerepnina *Narcis*, Paříž 1911. Papír na kartonu, akvarel, 39 x 26,8 cm. Divadelní muzeum, Petrohrad, inv. č. KP 3569/1847, OP 9558. Foto autorka.

XX. Lev Bakst, *První Bakchantka*. Žena tančící v červené vzorované tunice. V rukou drží vlnící se tmavomodrý závoj. Návrh kostýmu pro balet N. Čerepnina *Narcis*, Paříž 1911. Papír na kartonu, akvarel, stříbro, bronz, 39,5 x 26 cm. Ze sbírky L. Ževeržejeva (1925). Divadelní muzeum, Petrohrad, inv. č. KP 3569/1844, OP 9560. Foto autorka.

XXI. Boris Anisfeld, *Sadko*. Kostýmní návrh pro inscenaci stejnojmenné opery Rimského-Korsakova v petrohradském Mariinském divadle r. 1911 a v divadle hudebního dramatu (Teatr muzykal'noj dramy) v Petrohradě 1912. Papír na kartonu, akvarel, tužka, kvaš, běloba, stříbro, zlato. Divadelní muzeum v Petrohradě, inv. č. KP 7070/239 – OP 10172. 47,5 x 23,7 cm. Foto autorka.

XXII. Boris Anisfeld, *Kněžna Volchovová*. Kostýmní návrh. pro inscenaci fantastického baletu *Podvodní království* (*Podvodnoje carstvo*) s hudbou

Rimského-Korsakova z opery *Sadko*. Scénář A. Bal'm, baletní mistr M. Fokin. Uvedeno v rámci Ruských sezón v Paříži r. 1911 a v Mariinském divadle v Petrohradě r. 1912. Papír na kartonu, akvarel, tužka, běloba, zlato, stříbro, 46 x 28,6 cm. Divadelní muzeum v Petrohradě, inv. č. N K. P. 7070/238 OP 9511. Foto autorka.

IV. kapitola.

XXIII. Dušan Jurkovič, *Horská chata. Pustevně na Radhošti* (1897-1899).

Foto autorka.

XXIV. Dušan Jurkovič, *Pustevně na Radhošti* (1897-1899). Celkový pohled.

Foto autorka.

XV. Dušan Jurkovič, *Rolnický dům. Skalica, Slovensko* (1904-05). Foto au-

torka.

XXVI. Dušan Jurkovič, *Jestřábí*. (1903) Luhačovice. Foto autorka.

XXVII. Dušan Jurkovič, *Rodinná vila v Brně - Žabovřeskách* (1906). Pohled

ze zahradního traktu. Foto autorka.

XXVIII. Dušan Jurkovič, *Rodinná vila v Brně - Žabovřeskách* (1906). Pohled

od vchodu do domu na bránu s charakteristickým pavím dekorem. Foto autorka.

XXIX. Charles R. Mackintosh, *Dekor na panelu z olovnatého skla*. Glasgow.

Hunterian Art Gallery.

XXX. Charles R. Mackintosh, *Plakát k výstavě glasgowského Institutu výtvarných umění*. (1894-1896).

XXXI. Ivan Bilibin, *Skica fresky pro východní stěnu pravoslavného kostela Nanebevzetí Panny Marie* na Olšanských hřbitovech v Praze s dominantou Ježíšova Vzkříšení a Sestoupení (1926-28). Je umístěna nad apsidou. Vpravo dole jsou Ženy u Kristova hrobu. Pod nimi po obou stranách lunety je scéna Zvěstování Panny Marie. Tempera, karton, 72 x 65 cm. Ústav dějin umění AV ČR, Praha, odd. dokumentačních a sbírkových fondů, sbírka grafiky a kresby, dále uváděno zkratkou: ÚDU AV ČR, DSF, SGK 1/232/B 577. Foto Z. Matyáško.

XXXII. Ivan Bilibin, *Skica fresky pro jižní stěnu pravoslavného kostela Nanebevzetí Panny Marie na Olšanských hřbitovech v Praze s šesti výjevy z Kristova života* (1926–28). Ve spodním pruhu zleva doprava jsou umístěni slovanští svatí: Cyril, Metoděj, Vladimír, Olga, Alexandr Něvský, Michail Černigovský, Merkurij Smolenský, Jan Rylský. Papír na kartonu, tempera, 93 x 65 cm. ÚDU AV ČR, DSF, SGK 1/230/B 568. Foto Z. Matyáško.

XXXIII. Ivan Bilibin, *Poslední soud*. Skica fresky pro západní stěnu pravoslavného kostela Nanebevzetí Panny Marie na Olšanských hřbitovech v Praze. (1926–28). Detail pravé strany skici. Papír na kartonu, tempera, 93 x 65 cm. ÚDU AV ČR, DSF, SGK 1/231/B 570. Foto Z. Matyáško.

XXXIV. Ivan Bilibin, *Poslední soud*. Skica fresky pro západní stěnu pravoslavného kostela Nanebevzetí Panny Marie na Olšanských hřbitovech v Praze. Detail centrální části skici, 1926–28). Papír na kartonu, tempera, 93 x 65 cm (celý výjev). ÚDU AV ČR, DSF, SGK 1/231/B 570. Foto Z. Matyáško.

VI. kapitola.

XXXV. Ivan Bilibin, *Mozaika Archanděla Michaila*. Severní stěna pravoslavného kostela Nanebevzetí Panny Marie na Olšanských hřbitovech v Praze. (1926–28). Foto autorka.

XXXVI. Nikolaj Rerich, *Idoly* (1901). Olej 33,5 x 40, Ufa, Baškirské umělecké muzeum. Foto autorka.

XXXVII. Nikolaj Rerich, *Hosté ze zámoří* (1901). Olej, 85 x 112,5, Treťjakovská galerie. Foto autorka.

XXXVIII. Nikolaj Rerich, *Nebeský boj* (1912). Tempera, 66 x 95. Ruské muzeum Petrohrad. Foto autorka.

XXXIX. Nikolaj Rerich, *Bitva u Keržence* (1911). Návrh opony pro stejnojmennou hudební mizanscenu z opery Rimského-Korsakova *Pověst o neviditelném městě Kitěži a panně Fevronii*. Paříž, divadlo Châtelet, premiéra 13. června 1911. Papír na kartonu, tempera, 52 x 70,5 cm. Ruské muzeum, Petrohrad, inv. č. Ž-10994. Foto autorka.

XL. Nikolaj Rerich, *Zajatkyně*. (1909). Návrh kostýmu Čerkesky pro operu Nikolaje Rimského-Korsakova, *Kníže Igor*. Paříž, divadlo Châtelet. Výstava národního umění (Vystavka nacional'nych chudožnikov), Petrohrad, Mojka 83. Na zadní straně akvarelu, konturovaného tuší, karton 31 x 18 cm, je následující věnování: „Veleváženému Michailu Michajloviči Fokinovi tuto malou upomínku věnuje jako výraz obdivu k vynikající tvorbě N. Rerich.“ 2. dubna 1910. Divadelní muzeum v Petrohradě, inv. č. N KP 7324/278 – ž 276 6024. Původně ve sb. kněžny K. N. Těniševové a společnosti moskevsko-kazaňské železnice.

Obrazové přílohy

Černobílé

I. kapitola

1. Lev Bakst, *Mir iskusstva*. Obálka časopisu *Svět umění* z r. 1902.
2. Mstislav Dobužinskij, *Apollon*. Obálka časopisu, Petrohrad 1911.
3. Mstislav Dobužinskij, *Výkladní skříň kadeřnictví*. 1906. Kvaš, uhel, 297 x 217 cm. Treťjakovská galerie, Moskva.
4. Kolo Moser, *Ver Sacrum (Svaté jaro)*. Vídeň 1902, sešit 6. Pro obálku výtvarného časopisu rakouské secese bylo použito plakátu 13. výstavy Jednoty rakouských výtvarných umělců Secession, konané r. 1902. Foto autorka.

II. kapitola

5. Alexandr Benois, *Písmeno Ch, Chán, Chalát*. Ilustrace k dětské knize *Abeceda s obrázky Alexandra Benoise*. Petrohrad, Státní tiskárna 1904. Kvaš, tuš, akvarel, bronzový prášek, kombinace malby a perokresby, 365 x 308 cm. Exotika malby zcela koresponduje s ikoničností analyzované Turgeněvovy prózy.
6. Konstantin Somov, *Harlekýn a smrt*. 1907. Papír, akvarel, kvaš, 17 x 12 cm. Treťjakovská galerie, Moskva. Téma smrti ve výtvarném umění odpovídá analogickým námětům literárním.

III. kapitola

7. Gustav Klimt, Franz Matsch, Ernst Klimt, *Triumf lásky. Svatba*. 1882–83. Opona Státního Divadla F. X. Šaldy v Liberci, detail. Foto Jiří Brodský, Petr Bareš.
8. Vojtěch Hynais, *Opona*. 1883. Národní divadlo v Praze.

9. Viktor Vasněcov, *Kostel*. 1882. Abramcevo. Park kolem Mamontovovy usedlosti. Foto autorka.

10. V. A. Gartmann, *Ateliér*. Sedmdesátá léta 19. stol., Abramcevo. Zde byla umístěna keramická dílna Michaila Vrubela. Realizace podle Gartmannova (1834–73) architektonického návrhu je z r. 1874. Posmrtná výstava Gartmannových obrazů inspirovala malířova přítele Modesta Petroviče Musorgského k napsání slavné klavírní skladby *Obrázky z výstavy* (1874). Symfonickou podobu jí dal r. 1922 Maurice Ravel. Foto autorka.

11. Michail Vrubel, *Lavice*. 90. léta 19. stol., Abramcevo. Detail zadní části půlkruhové sedačky divanového typu s vysokým opěradlem a postranními opěradly. Zadní část lavice je dekorována sirénami – ptáky s dívčí hlavou, jež byly podle řeckého mýtu dcerami říčního boha Achelóa, proměněnými v ptáky za trest, že chtěly svým krásným hlasem přemoci samotné Múzy. Námět byl v secesi velmi oblíbený. Foto autorka.

12. Michail Vrubel, *Carevna Volchovová*, 1898. Opera Nikolaje Rimského-Korsakova, *Sadko*. Portrét malířovy ženy, pěvkyně Naděždy Ivanovny Zabely-Vrubelové, jež v této roli vystupovala na scéně Ruské soukromé opery S. I. Mamontova. Akvarel 160,1 x 61,5 cm. Ruské muzeum, Petrohrad.

13. Fjodor Šechtěl, *Moskevské umělecké divadlo*. 1901–03. Moskva. Anna Golubkinová, *Vlna*. 1902. Sošný reliéf nad vchodem do divadla. Foto autorka.

14. Ivan Bilibin, *Carevnina otrokyně* (Rabynja), 1909. Návrh kostýmu k opeře Nikolaje Rimského-Korsakova *Zlatý kohoutek*. Papír, akvarel konturovaný tuší, 35,5 x 25,3 cm. Státní ústřední divadelní muzeum A. A. Bachrušina, Moskva.

15. Ivan Bilibin, *Komnata cara Saltána*. 1910. Návrh dekorace pravděpodobně k závěrečné části opery Nikolaje Rimského-Korsakova *Car Saltán*, kdy se všichni odebírají do otevřené síně carského paláce, aby zde jedli, pili a hodovali. Srov. libreto opery z pera V. I. Bělského, překlad Heleny Holečkové-Heidenreichové, Praha 1935. Papír, akvarel konturovaný tuší, 39,2 x 25. Národní galerie v Praze, K-57031, neg. 116 495. Vpravo dole podpis J. Bilibin, 1910. Získáno koupí ze soukromého majetku r. 1988.

16. Ivan Bilibin, *Mořský přístav s molem*. 1912. V průzoru mezi městskými branami a zobci kotvících korábů je vidět město s chrámy na ostrově Bujánu.

Určeno snad pro 2. obraz 3. dějství. Odpovídala by tomu hlásná věž v popředí a pohled na město na ostrově. Srov. libreto opery z pera V. I. Bělského, překlad H. Holečkové-Heidenreichové, Praha 1935. Papír, akvarel konturovaný tuší, 39,2 x 25 cm. Národní galerie v Praze, K-57032, neg. 116 496. Signováno vpravo dole J. B. 1912. Získáno koupí ze soukromého majetku r. 1988.

17. Nikolaj Rerich, *Sněhurka*. 1912. Návrh kostýmu pro inscenaci stejnojmenné hry A. N. Ostrovského, inscenované v Petrohradském divadle Rejneke. Papír na kartonu, tempera, 24,5 x 15,5. Ruské muzeum, Petrohrad, Ž - 1968. Původně ve sb. Ž. L. Rumanovové.

IV. kapitola

1.

18. Fjodor Šechtěl, *Dům Rjabušinského*. 1900–02. Moskva. Někdejší hlavní vchod. Nyní Muzeum M. Gorkého. Foto autorka.

19. Fjodor Šechtěl, *Dům Rjabušinského*. 1900–02. Moskva. Boční fasáda uprostřed zahrady, odkud je v současné době vchod do Muzea M. Gorkého. Foto autorka.

20. Fjodor Šechtěl, *Jaroslavské nádraží*. 1903–04. Moskva. Hlavní vchod. Foto autorka.

21. Ing. Lešek Horodecki, *Dům chimér*. 1902–03. Vlastní vila architekta. Autor sochařské výzdoby je Ital E. Sala. Zadní fasáda na kopci nad Kreščatikem. Kyjev, někdejší Bankovní ulice. Foto autorka.

22. Joseph Maria Olbrich, *Secession*. 1902. Výstavní pavilon Jednoty rakouských výtvarných umělců Secession, postavený jako výraz nových estetických zásad nastupující generace mladých výtvarníků a architektů. Foto autorka.

23. *Chalupa v Čičmánech*. Slovensko. Charakteristický lineární dekor. Stav z r. 1980. Foto autorka.

24. Dušan Jurkovič, *Janův dům* (1902). Lázeňský dům v Luhačovicích se zajímavou plastickou skleněnou výplní dřevěné konstrukce. Foto autorka.

25. Dušan Jurkovič, *Most*. (1908–1913). Nové Město nad Metují. Stavba s charakteristickým lineárním dekorem.

26. Charles Rennie Mackintosh, *Dům na kopci*. (*The Hill House*). 1902–1910. Skotsko, Helensburgh. Dům pro glasgowského nakladatele Waltera Blackeho. Foto autorka.

27 Charles Rennie Mackintosh, *Ložnice*. 1919. 78, Northampton, Derngate č. 78.

IV. kapitola

2.

28. V. A. Brandt, N. P. Paškovskij, S. G. Klodt, *Pravoslavný kostel Nanebevzetí Panny Marie*, 1925, postavený na ruském pravoslavném hřbitově v Praze na Olšanech. Foto autorka.

29. Ivan Bilibin, *Kněžna ve věži roubené tvrze* (Knjaginja na teremnoj bašne). 1902. Ilustrace k ruské lidové pohádce *Bílá kačenka*. Papír, akvarel konturovaný tuší, zlato. Muzeum Goznaka, Moskva.

30. Ivan Bilibin, *Panna Marie s Ježíškem*. 1926–28. Mozaika nad vchodem do pravoslavného kostela v Praze na Olšanech. Foto autorka.

31. Ivan Bilibin, *Mozaika hlavy Ježíše Krista* nad vchodem do krypty pravoslavného kostela Nanebevzetí Panny Marie na Olšanských hřbitovech v Praze. Východní strana kostela. 1926–28. Foto autorka.

32. Ivan Bilibin, *Matka Boží se dvěma archanděly*. Realizátorem této fresky v apsidě Chrámu Nanebevzetí Panny Marie na Olšanských hřbitovech v Praze (1941–44) byl Andrej Rjazanov. Foto M. Kšica.

33. *Katedrální chrám sv. Gorazda*. 1939. Pravoslavný chrám v Olomouci. Foto autorka.

34. Ivan Bilibin, *Skica k východní stěně*. 1926–28. Pravoslavný kostel na Olšanech. Horní pruh: vyobrazení Panny Marie s Ježíškem a dvěma archanděly je určeno pro meziokenní výplně. Spodní pruh: skica svatých pro meziokenní prostor v apsidě za oltářem. Vlevo: sv. Jan a sv. Cyril – Vpravo: Řehoř Blahoslavený a Řehoř Nazaretský. Uprostřed mezi Janem Zlatoústým a Vasilijem

Velikým je umístěna křtitelnice, nad níž je hlava anděla se dvěma hvězdami po stranách. Dítě ve křtitelnici nebylo na fresce realizováno. NG DK 4571, neg. 60901.

35. Ivan Bilibin, *Pantokrator*. 1926–28. Skica pro fresku v kopuli pravoslavného kostela na Olšanech. Karton, tempera. 42,5 x 26,5 cm, NG DK 4569, neg. 60 900.

36 Ivan Bilibin, *Skica k severní stěně kostela na Olšanech*. 1926–28. Výjevy ze života Ježíše Krista a Panny Marie. Ve spodním pruhu zleva jsou umístěni čeští světcí: sv. Prokop, sv. Václav a sv. Ludmila. Za nimi následují světcí jihoslovanští: sv. Štěpán, sv. Savva a sv. Lazar. Ve výklenku je ukládán Ježíš do hrobu. Karton, tempera, 93 x 65 cm, ÚDU AV ČR, DSF, SGK 1/229/B 569. NG DK 4575, neg. 60904.

37. Ivan Bilibin, *Skica k Poslednímu soudu*. 1926–28. Západní stěna pravoslavného kostela na Olšanech, karton, tempera, 93 x 65 cm, ÚDU AV ČR, DSF, SGK 1/231/B 570. NG 4573, neg. 60902.

V. kapitola

38. František Bílek, *Moje matka*. 1899. Olše. 20 x 68 cm.

39. František Bílek, *Země k nám mluví*. 1898. Reliéf na zahradní fasádě vlastního domu v Chýnově, kde je dnes Bílkova galerie. Foto autorka.

40. Andrej Bělyj, *Spirála v plošném konusu pohybu*. 1912–18. Basilej, Dornach, Moskva. Grafické obrazce provázející studii *Krize kultury* v knize A. Bělého *Na peregale* (V průsmyku). Berlin, Peteburg, Moskva 1923, 192–3.

a – linie spirály

m A D – projekce konusu spirály

z, y, x – projekce neexistujících kruhů rozvinutých na plošně pojednané kresbě.

41. Andrej Bělyj, *Pohled na spirálu z levé strany konusu (v perspektivě)*. O. c. viz obr. 40.

AAA, BBB, CCC - trojúhelníky dogmatických systémů rozložené v průsečíku času (rozvinuté na ploše kresby)

m – představa linie evoluce

ra – 1 projekce bodu evoluce (okamžik)

mA, mB – antinomie, k níž dochází v evoluci (linie vytváření konusu pohybu spirály)

mA, mD – obvodní linie konusu pohybu spirály v pohledu z perspektivy.

42. *Goetheanum*. Centrum antroposofického učení ve švýcarském Dornachu. Současný stav.

43. *Goetheanum*. Původní secesní budova, na jejíž výstavbě se podílel Andrej Bělyj. Shořela při požáru r. 1922.

44. Rudolf Steiner, *Hlava Ahrimana*. Studie. 2. pol. 10. let.

45. Andrej Bělyj, *Christianu Morgensternu*. Rukopis básnického poslání, zařazeného na závěr knihy básní A. Bělého *Zvezda*. Peterburg, Gos. izd. 1922, 70. Rukopis je uložen v Archivu Institutu M. Gorkého v Moskvě, Fond 11.

46. Andrej Bělyj, *Hlava komety*. 1918. Jeden z akvarelů, provázejících básnická poslání Christianu Morgensternovi. Archiv Institutu M. Gorkého v Moskvě, 25 x 38 cm. Fond 11.

47. Lev Bakst, Frontispis k lyrickému cyklu A. Bloka *Sněžná maska*. (1907).

48. Nikolaj Rerich, *Kláster Nanebevzetí v Ugliči*. 1904. Olej, 46 x 83 cm, Ruské muzeum, Petrohrad.